EUROOPAN YHTEISÖJEN KOMISSIO

Bryssel 15.6.2006
KOM(2006) 305 lopullinen

2006/0102 (CNS)

Ehdotus

NEUVOSTON PÄÄTÖS

Euroopan jälleenrakennus- ja kehityspankille Tšernobylin reaktorisuojarahastoon suoritettavasta Euroopan yhteisön kolmannen rahoitusosuuden ensimmäisestä erästä

(komission esittämä)

PERUSTELUT

1. UUDEN SUOJAN TOTEUTTAMISSUUNNITELMA

Reaktorisuoja, joka ympäröi Tšernobylin ydinvoimalan 4-yksikön jäännöksiä, rakennettiin äärimmäisen vaarallisissa olosuhteissa pian 26. huhtikuuta 1986 tapahtuneen onnettomuuden jälkeen. Suojaa ei tarkoitettu pysyväksi ratkaisuksi, ja sen vakaus onkin heikentynyt, kunto rapistunut, ja sadevesi pääsee suojaan sisälle. On olemassa vaara, että suoja romahtaa seismisen häiriön, äärimmäisten sääolojen tai rakenteen kunnon jatkuvan rapistumisen seurauksena. Ympäröivän alueen ja Dneprin altaan saastumisen mahdollisuus on olemassa, kunnes reaktorisuojan alla oleva erittäin radioaktiivinen aine eristetään riittävän hyvin ympäristöstä.

Euroopan komissio teki aiemman Tacis-ohjelmasta rahoitetun hankkeen jälkeen vuonna 1995 aloitteen sellaisen asiantuntijaryhmän perustamisesta, johon kuuluisi jäseniä EU:sta ja Ukrainasta ja jonka tehtävänä olisi laatia ja arvioida vaihtoehtoisia suunnitelmia Tšernobylin 4-yksikön ja sen nykyisen reaktorisuojan saattamisesta ympäristön kannalta turvallisiksi. Ryhmään liittyi vuonna 1996 asiantuntijoita Yhdysvalloista ja Japanista. Marraskuussa 1996 julkaistu tutkimusraportti sisälsi toimintatapasuosituksen, johon kuuluivat vakauttaminen ja muut lyhyen aikavälin toimet sekä pitkällä aikavälillä ympäristön kannalta turvalliseksi saattamisen valmistelutyöt.

Vuoden 1997 alussa G7-maiden ydinturvallisuustyöryhmä pääsi sopimukseen Ukrainan hallituksen edustajien kanssa edellä mainitun tutkimuksen syventämisestä. Läheisessä yhteistyössä kansainvälisen asiantuntijaryhmän kanssa valmistui toukokuussa 1997 yleissuunnitelma, joka tunnetaan nimellä uuden suojan toteuttamissuunnitelma.

Uuden suojan toteuttamissuunnitelma sisältää joukon toimia, joilla sarkofagi voidaan muuttaa turvalliseksi ja vakaaksi ja jotka on toteutettava noin 10 vuoden kuluessa. Tärkeimmät toimet ovat

- lyhyen aikavälin vakauttaminen ja säteilysuojaus
- ydinturvallisuuden parantaminen vesijärjestelmän avulla kriittisyysriskin poistamiseksi
- pitkän aikavälin strategian laatiminen polttoainetta sisältävän massan poistamiseksi
- uuden suojarakenteen rakentaminen
- nykyisen reaktorisuojan epävakaiden yläosien poistaminen.

Hankkeen alustava kustannusarvio kaudelle 1998–2005 oli 768 miljoonaa Yhdysvaltojen dollaria, johon sisältyi 10 miljoonan dollarin lupa-asioita koskeva tuki.

2. TŠERNOBYLIN REAKTORISUOJARAHASTO

Kesäkuussa 1997 pidetyssä Denverin G7-huippukokouksessa G7-maiden valtionpäämiehet ja pääministerit ja Euroopan komission puheenjohtaja hyväksyivät monenkeskisen rahoitusmekanismin perustamisen Ukrainan avustamiseksi uuden suojan

toteuttamissuunnitelman täytäntöönpanossa. He sopivat G7-maiden rahoitusosuudesta, jota muut rahoittajat täydentäisivät. Tällöin päätettiin myös pyytää Euroopan jälleenrakennus- ja kehityspankkia (EBRD) perustamaan tätä koskeva rahasto, Tšernobylin reaktorisuojarahasto, ja hallinnoimaan sitä. EBRD:n johtokunta perusti virallisesti Tšernobylin reaktorisuojarahaston 6. marraskuuta 1997.

Ensimmäinen rahoitussitoumuskonferenssi pidettiin New Yorkissa 20. marraskuuta 1997. Konferenssissa 25 maata ja Euroopan komissio antoivat sitoumuksina noin 400 miljoonaa Yhdysvaltojen dollaria. Ukraina sitoutui 50 miljoonan Yhdysvaltojen dollarin suuruiseen materiaalisena apuna annettavaan avustukseen. Tämän summan turvin voitiin aloittaa uuden suojan toteuttamissuunnitelman ensimmäiset toimet.

Reaktorirahaston rahoittajien kokous teki aloitteen varainkeräyskampanjan perustamisesta varojen keräämiseksi yksityisiltä rahoittajilta vuosina 1998–1999, mutta sen epäonnistuttua EBRD varoitti reaktorirahaston hallinnoijana, että alkuperäisessä aikataulussa pysyminen edellyttäisi rahaston täydentämistä vuoden 2000 puoliväliin mennessä. Toinen rahoitussitoumuskonferenssi pidettiin näin ollen 5. heinäkuuta 2000 Berliinissä. Kaikkiaan 22 maata ja Euroopan komissio antoivat tuolloin sitoumuksina noin 320 miljoonaa Yhdysvaltojen dollaria, mikä nosti kahdessa konferenssissa annettujen sitoumusten määrän yhteensä lähelle arvioitua 768 miljoonaa Yhdysvaltojen dollaria (ks. Liite 1).

Rahaston sääntöjen mukaisesti EBRD teki marraskuussa 1997 Ukrainan hallituksen kanssa sopimuksen, jonka perusteella voitiin tehdä yksittäiset avustussopimukset EBRD:n ja vastaanottajien välillä. EBRD on laatinut mallisopimuksen ja vakioehdot, joita käytetään kaikissa rahastosta myönnettävissä avustuksissa. Rahaston varoja koskevat sitoumukset ja maksut tapahtuvat avustussopimusten perusteella. Toistaiseksi on allekirjoitettu seitsemän avustussopimusta.

Rahastoa hallinnoi rahoittajien kokous. Siihen kuuluu tällä hetkellä 22 rahoittajaa, mukaan lukien Euroopan komissio ja Ukraina. Kokous hyväksyy avustussopimukset, valvoo niiden täytäntöönpanoa, josta vastaa EBRD, arvioi rahoitettujen toimien tehokkuutta sekä hyväksyy rahaston vuosibudjetin ja taseen. Se kokoontui ensimmäisen kerran 12. joulukuuta 1997. Rahoittajien kokouksen puheenjohtajana toimii tällä hetkellä tohtori Hans Blix Ruotsista.

Uuden suojan toteuttamissuunnitelma on kattava toimenpidekokonaisuus, joten on ehdottoman tärkeää, että sillä on yksi ainoa täytäntöönpano-ohjelma. Tästä määrätäänkin reaktorirahaston säännöissä. Säännöissä on palvelujen ja tavaroiden hankintaa koskevia määräyksiä. Niissä määrätään erityisesti, että Tšernobylin reaktorisuojarahaston varoista myönnettäviin tukiin sovelletaan EBRD:n hankintaperiaatteita ja -sääntöjä ja hankinnat on periaatteessa rajoitettava rahoittajien kotimaissa tuotettaviin tai näistä maista toimitettaviin tavaroihin ja palveluihin tai niihin maihin, joissa EBRD toimii. Näin ollen komission EBRD:n kanssa tekemän rahoitussopimuksen on perustuttava siihen yhteisymmärrykseen, että mitään Euroopan unionin jäsenvaltioita ei syrjitä. Kolmansien maiden osallistuminen hankintoihin voidaan hyväksyä tapauskohtaisesti.

3. YHTEISÖN RAHOITUSOSUUDET REAKTORISUOJARAHASTOON

Euroopan komissio antoi vuonna 1997 Tšernobylin reaktorisuojarahastoon ensimmäisen sitoumuksen (100 miljoonaa Yhdysvaltojen dollaria), mitä seurasi virallinen neuvoston päätös, tehty 5 päivänä kesäkuuta 1998, yhteisön rahoituksen myöntämisestä Euroopan

jälleenrakennus- ja kehityspankille Tšernobylin reaktorisuojarahastoa varten[1]. Rahoitusosuus maksettiin käytännössä yhteisön vuosien 1998 ja 1999 talousarvioista. Komission toinen rahoitusosuus (100 miljoonaa euroa) hyväksyttiin virallisesti neuvoston päätöksellä 2001/824/EY.

Komissio antoi ensimmäisen, päätöksen 98/381/EY 3 artiklan 2 kohdan mukaisen vuosikertomuksen Tšernobylin reaktorisuojarahaston toteutuksen edistämisestä lokakuussa 1999[2]. Toinen vuosikertomus annettiin vuonna 2001[3] ja kolmas vuonna 2004[4].

Tšernobylin reaktorisuojarahasto on hyvin tärkeä väline, jolla Ukrainaa avustetaan ratkaisemaan Tšernobylin onnettomuudesta johtuvat ongelmat. Koska yhteisö on Tšernobylin reaktorisuojarahaston ylivoimaisesti suurin rahoittaja, hankkeen onnistuminen edellyttää ehdottomasti sen jatkuvaa osallistumista. Tämä tunnustetaan kautta 2000–2006 koskevassa Tacis-asetuksessa, jossa mainitaan yhtenä ensisijaisena tavoitteena nimenomaisesti ”asiaankuuluvien Euroopan unionin tukemien kansainvälisten aloitteiden edistäminen, kuten G7-maiden ja Euroopan unionin aloite Tšernobylin ydinvoimalan sulkemiseksi[5]”.

Jäljempänä esitetyn rahoitusta koskevan yhteenvedon perusteella EBRD totesi, että rahastoa on täydennettävä eli rahoittajilta tarvitaan uusia sitoumuksia, jotta EBRD voi tehdä uutta turvallista suojaa koskevan sopimuksen (minkä on määrä tapahtua vuonna 2006). Jotta Tšernobylin hankkeita voidaan jatkaa ja ne voidaan saattaa onnistuneesti päätökseen, suurimmat rahoittajat antoivat sitoumuksen noin 173 miljoonasta eurosta Lontoossa toukokuussa 2005 pidetyssä tilaisuudessa. Summaan sisältyy komission myöntämä 49,1 miljoonaa euroa (joka vastaa entisten G7-maiden ja EY:n välistä historiallista taakanjakoa) edellyttäen, että se hyväksytään. Komission sitoumus on tarkoitus maksaa vuosina 2006–2009.

Tämän ehdotuksen tarkoituksena on pyytää neuvostoa tekemään päätös yhteisön kolmannen rahoitusosuuden ensimmäisestä erästä, joka on yhteensä 14,4 miljoonaa euroa. Ehdotettuun uuteen rahoitusosuuteen sovelletaan soveltuvin osin 5 päivänä kesäkuuta 1998 tehdyn neuvoston päätöksen 98/381/EY 1 ja 3 artiklan ehtoja. Vuosina 2007–2009 maksettavasta sitoumuksen jäljellä olevasta määrästä (34,7 miljoonaa euroa) tehdään uusi päätös.

Rahoitusosuus myönnetään Tšernobylin reaktorisuojarahaston sääntöjen II artiklan 2.02 kohdan mukaisesti, ja sen myöntämisestä tehdään kirjeenvaihtona virallinen rahoitussopimus komission ja EBRD:n välillä.

4. REAKTORISUOJARAHASTON NYKYINEN RAHOITUSTILANNE

Rahaston rahoitustilanne oli 31. lokakuuta 2005 seuraava:

- reaktorisuojarahaston rahoitusosuudet olivat yhteensä noin 658,6 miljoonaa euroa, johon sisältyivät Ukrainan materiaalisena apuna annettavat 50 miljoonan Yhdysvaltojen dollarin rahoitusosuudet,

---

1 EYVL L 171, 17.6.1998, s. 31.
2 KOM(1999) 470, 12.10.1999.
3 KOM(2001) 251, 29.5.2001.
4 KOM(2004) 481, 14.7.2004.
5 Neuvoston asetuksen (EY) N:o 99/2000 2 artiklan 5 kohdan c alakohta.

- rahoittajien ja EBRD:n välillä tehtyjen rahoitussopimusten yhteissumma oli noin 446,5 miljoonaa euroa,

- avustussopimuksia oli tehty yhteensä 323,4 miljoonan euron edestä,

- maksuja oli suoritettu yhteensä 248,5 miljoonaa euroa.

Kolmannen vuosikertomuksen sisältämässä rahoitusta koskevassa yhteenvedossa selitetään, että todelliseen suunnittelutyöhön perustuvien kustannusarvioiden perusteella hankkeen kustannuksia on tarkistettava. EBRD:n vuoden 2004 puolivälissä esittämä arvio oli 1 091 miljoonaa Yhdysvaltojen dollaria[6] (alkuperäisen 768 miljoonan dollarin sijaan), ja hanke arvioidaan saatavan päätökseen vuoden 2008 loppuun mennessä (vuoden 2007 sijaan). Vuosien 1997 ja 2004 arvioissa on kaksi peruseroa. Ensinnäkään alkuperäinen arvio ei sisältänyt toimia, jotka on sittemmin havaittu tarpeellisiksi, kuten ilmanvaihtoputken poistaminen, radioaktiivisen jätteen välivaiheen varastointi, omistajan nimeämä insinööri sekä purkurakennus ja -välineet, jotka nostavat kustannukset 876,82 miljoonaan Yhdysvaltojen dollariin. Alkuperäisessä arviossa ei myöskään otettu huomioon hankkeen laajenemista, riskejä tai uutta turvallista suojaa koskevia odottamattomia menoja, jotka nostavat arviota yhteensä vielä 214,2 miljoonaa Yhdysvaltojen dollaria.

Rahoittajien kokouksessa 22. marraskuuta 2005 EBRD ilmoitti, että sen juuri saamat, uutta turvallista suojaa koskevat tarjoukset ylittivät arvioidun hinnan huomattavasti. Näin ollen kolmessa tilaisuudessa annettujen sitoumusten lisäksi saatettaisiin tarvita vielä lisävaroja. Mahdollisen vajeen suuruutta ei kuitenkaan tiedetä, ennen kuin tarjousten arviointi on saatu päätökseen.

Tšernobylin reaktorisuojarahastoa koskevat sitoumukset

Rahoittaja	**Rahoitusosuus ennen heinäkuuta 2000**			**Vuoden 2000 rahoitus-sitoumuskonferenssi**
	Val.	**Rahoitusosuus**	Val.	**Rahoitusosuus** (1 EUR = 0,95 $)
Itävalta	EUR	2 500 000	EUR	2 500 000
Belgia	EUR	2 500 000	EUR	600 000
Kanada	USD	20 000 000	USD	13 000 000
Tanska	EUR	2 500 000	EUR	2 500 000
EY	USD	100 000 000	EUR	100 000 000
Suomi	EUR	2 500 000	EUR	1 000 000
Ranska	EUR	18 520 000	EUR	23 250 000
Saksa	USD	23 610 000	USD	25 610 000
Kreikka	EUR	2 500 000	EUR	2 500 000
Islanti	USD	10 000	USD	15 000
Irlanti	EUR	2 515 790	EUR	3 085 000
Italia	USD	16 820 000	EUR	17 820 000

[6] Kesäkuun 22. päivänä kesäkuuta 2004 pidetyssä rahoittajien kokouksessa esitetty luku. EBRD ilmoitti, että silloisella vaihtokurssilla (1 euro = 1,23 Yhdysvaltojen dollaria) vaje oli 245 miljoonaa euroa.

Kuwait	USD	4 000 000	USD	2 000 000
Luxemburg	EUR	2 500 000		0
Japani	USD	22 500 000	USD	22 500 000
Alankomaat	NLG	6 000 000	EUR	3 000 000
Norja	USD	5 000 000	NKR	20 000 000
Puola	EUR	2 500 000		Ilmoittanut kahdenvälisestä 3 000 000 euron lisäsitoumuksesta
Portugali	USD	200 000	USD	200 000
Slovakia	EUR	2 000 000		0
Slovenia	-	-	USD	300 000
Espanja	USD	3 000 000	USD	2 000 000
Ruotsi	EUR	2 500 000	SEK	24 000 000
Sveitsi	EUR	4 000 000	SFR	7 000 000
Ukraina	USD	50 000 000		0
Yhd. kuningaskunta	USD	16 820 000	USD	18 320 000
Yhdysvallat	USD	78 000 000	USD	80 000 000
Välisumma 1 EUR = 0,95 USD	USD EUR	~ 395 000 000 ~ 415 789 000		~ 321 767 250 ~ 338 702 368
Yhteensä	USD EUR			~ 716 767 250 ~ 754 491 368

2006/0102 (CNS)

Ehdotus

NEUVOSTON PÄÄTÖS

Euroopan jälleenrakennus- ja kehityspankille Tšernobylin reaktorisuojarahastoon suoritettavasta Euroopan yhteisön kolmannen rahoitusosuuden ensimmäisestä erästä

EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, joka

ottaa huomioon Euroopan yhteisön perustamissopimuksen ja erityisesti sen 308 artiklan,

ottaa huomioon Euroopan atomienergiayhteisön perustamissopimuksen ja erityisesti sen 203 artiklan,

ottaa huomioon komission ehdotuksen[7],

ottaa huomioon Euroopan parlamentin lausunnon[8],

sekä katsoo seuraavaa:

(1) Yhteisön selkeänä politiikkana on tukea Ukrainaa sen pyrkiessä korjaamaan 26 päivänä huhtikuuta 1986 Tšernobylin ydinvoimalassa tapahtuneen ydinonnettomuuden seurauksia, ja yhteisö on jo maksanut Euroopan jälleenrakennus- ja kehityspankin, jäljempänä ”EBRD”, perustamaan Tšernobylin reaktorisuojarahastoon 90,5 miljoonaa euroa vuosina 1999–2000 neuvoston päätöksen 98/381/EY, Euratom[9] mukaisesti sekä 100 miljoonaa euroa vuosina 2001–2005 neuvoston päätöksen 2001/824/EY, Euratom [10] mukaisesti.

(2) EBRD vahvisti reaktorisuojarahaston hallinnoijana rahoittajien kokoukselle, että rahoituksessa oli noin 250 miljoonan euron vaje ja että kohdentamattomia varoja ei ollut riittävästi, jotta uudesta turvallisesta reaktorisuojasta voitaisiin tehdä sopimus. Rahoittajilta tarvittiin uusia sitoumuksia vuonna 2005, jotta hanke ei viivästyisi enempää.

(3) Entiset G7-maat ja EY, jotka ovat rahoittaneet Tšernobylin reaktorisuojarahastoa eniten, sopivat periaatteesta, jonka mukaan rahastoon maksetaan lisärahoitusosuuksia rahoittajien historiallisen taakanjaon mukaisesti.

(4) Avun toimittamisesta Itä-Euroopan ja Keski-Aasian kumppanivaltioille annetun neuvoston asetuksen (EY, Euratom) N:o 99/2000[11] 2 artiklan 5 kohdan c alakohdan mukaisesti ”asiaankuuluvien Euroopan unionin tukemien kansainvälisten aloitteiden

---

7 EUVL C
8 EUVL C
9 EYVL L 171, 17.6.1998, s. 31.
10 EYVL L 308, 27.11.2001, s. 25.
11 EYVL L 12, 18.1.2000, s. 1.

edistäminen, kuten G7-maiden ja Euroopan unionin aloite Tšernobylin ydinvoimalan sulkemiseksi” on yksi ydinturvallisuusalan ensisijaisista tavoitteista.

(5) Euroopan parlamentille ja neuvostolle 6 päivänä syyskuuta 2000 annetussa komission tiedonannossa[12] ehdotetaan, että vuodesta 2001 lähtien uusille itsenäisille valtioille sekä Keski- ja Itä-Euroopan maille ydinturvallisuuden alalla myönnettävää taloudellista tukea varten olisi oltava erillinen budjettikohta.

(6) Tšernobylin reaktorisuojarahaston varoista myönnettäviin avustuksiin sovelletaan EBRD:n hankintasääntöjä, ja hankinnat olisi periaatteessa rajoitettava niihin tavaroihin ja palveluihin, jotka on tuotettu rahoittajien kotimaissa tai niissä maissa, joissa EBRD toimii, tai jotka on toimitettu näistä maista. Nämä säännöt eivät ole täysin samat kuin Tacis-ohjelmasta suoraan rahoitettaviin toimiin sovellettavat säännöt, joita ei sen vuoksi voi soveltaa tämän päätöksen kohteena olevaan rahoitusosuuteen.

(7) On kuitenkin asianmukaista varmistaa, että EBRD:n Tšernobylin reaktorisuojarahaston sääntöjen mukaisissa hankintamenettelyissä ei syrjitä mitään Euroopan yhteisön jäsenvaltiota riippumatta siitä, ovatko ne tehneet erillisen rahoitussopimuksen EBRD:n kanssa.

(8) On myös asianmukaista, että hankintajärjestelyt sellaisten maiden kanssa, jotka eivät kuulu Euroopan unioniin tai eivät ole Tacis-kumppanimaita, hyväksytään tapauskohtaisesti, jos se on Tšernobylin uuden suojan toteuttamissuunnitelmaa koskevien hankkeiden edun mukaista.

(9) Perustamissopimuksissa ei ole muita määräyksiä tämän päätöksen tekemiseksi tarvittavista valtuuksista kuin Euroopan yhteisön perustamissopimuksen 308 artikla ja Euroopan atomienergiayhteisön perustamissopimuksen 203 artikla,

ON PÄÄTTÄNYT SEURAAVAA:

1 artikla

Yhteisö myöntää Euroopan jälleenrakennus- ja kehityspankille, jäljempänä ”EBRD”, Tšernobylin reaktorisuojarahastoa varten 14,4 miljoonaa euroa vuonna 2006.

Budjettivallan käyttäjä myöntää vuotuiset määrärahat rahoitusnäkymien rajoissa.

2 artikla

1. Komissio hallinnoi Tšernobylin reaktorisuojarahastoa varten annettavaa rahoitusta Euroopan yhteisöjen yleiseen talousarvioon sovellettavan varainhoitoasetuksen mukaisesti ottaen erityisesti huomioon moitteettoman ja tehokkaan varainhoidon periaatteet.

   Komissio toimittaa tilintarkastustuomioistuimelle kaikki asiaa koskevat tiedot ja pyytää EBRD:ltä tilintarkastustuomioistuimen mahdollisesti haluamat lisätiedot

[12] KOM(2000) 493 lopullinen.

Tšernobylin reaktorisuojarahaston toiminnasta siltä osin kuin se liittyy yhteisön rahoitusosuuteen.

2. Komissio varmistaa, että rahaston varoista maksettaviin avustuksiin liittyvissä hankintamenettelyissä ei syrjitä mitään jäsenvaltiota.

3 artikla

Tšernobylin reaktorisuojarahaston sääntöjen II artiklan 2.02 kohdan mukaan yhteisön rahoitusosuuden myöntämisestä tehdään virallinen rahoitussopimus komission ja EBRD:n välillä.

4 artikla

Komissio antaa vuosittain Euroopan parlamentille ja neuvostolle kertomuksen Tšernobylin reaktorisuojarahaston toteuttamisen edistymisestä.

Tehty Brysselissä

Neuvoston puolesta
Puheenjohtaja

SÄÄDÖKSEEN LIITTYVÄ RAHOITUSSELVITYS

1. EHDOTUKSEN NIMI

Ehdotus neuvoston päätökseksi Euroopan jälleenrakennus- ja kehityspankille Tšernobylin reaktorisuojarahastoon suoritettavasta Euroopan yhteisön kolmannen rahoitusosuuden ensimmäisestä erästä

2. LUOKITTELU TOIMINTOPERUSTEISESSA JOHTAMIS- JA BUDJETOINTIJÄRJESTELMÄSSÄ

Toimintalohkot ja toiminnot:

Suhteet Itä-Eurooppaan, Kaukasiaan ja Keski-Aasian tasavaltoihin (luku 19 06)

Yhteisön rahoitusosuus Euroopan jälleenrakennus- ja kehityspankille Tšernobylin reaktorisuojarahastoa varten

3. BUDJETTIKOHDAT

3.1 Budjettikohdat ja budjettikohtien nimikkeet

Toimi rahoitetaan olemassa olevalta momentilta 19 06 06 Yhteisön rahoitusosuus Euroopan jälleenrakennus- ja kehityspankille Tšernobylin reaktorisuojarahastoa varten

3.2 Toiminnan ja sen rahoitusvaikutuksen kesto

Varat kohdennetaan vuonna 2006. Niitä ei ole tarkoitus uusia.

Sitoumuksen jäljellä olevasta määrästä (34,7 miljoonaa euroa), joka suoritetaan vuosina 2007–2009, tehdään uusi päätös.

3.3 Budjettitiedot

Budjetti-kohta	**Menolaji**		**Uusi**	**EFTA osallistuu**	**Ehdokasmaat osallistuvat**	**Rahoitusnäky-mien otsake**
19 06 06	Ei-pakolli-nen	JM[13]/	EI	EI	EI	**nro**

[13] Jaksotetut määrärahat (JM).

4. YHTEENVETO RESURSSEISTA

4.1 Taloudelliset resurssit

4.1.1 Yhteenveto maksusitoumusmäärärahoista (MSM) ja maksumäärärahoista (MM)

Miljoonaa euroa (kolmen desimaalin tarkkuudella)

Menolaji	Kohdan nro		2006	2007	2008	2009	2010	2011	Yht.
Toimintamenot[14]									
Maksusitoumus-määrärahat (MSM)	8.1	a	14,400						14,400
Maksumäärärahat (MM)		b	14,400						14,400
Viitemäärään sisältyvät hallintomenot[15]									
Tekninen ja hallinnollinen apu (EI-JM)	8.2.4	c							
VIITEMÄÄRÄ YHTEENSÄ									
Maksusitoumus-määrärahat		**a+c**	**14,400**						**14,400**
Maksumäärärahat		**b+c**	**14,400**						**14,400**
Hallintomenot, jotka <u>eivät</u> sisälly viitemäärään[16]									
Henkilöstömenot ja niihin liittyvät menot (EI-JM)	8.2.5	d	*PM*						
Viitemäärään sisältymättömät hallintomenot lukuun ottamatta henkilöstömenoja ja niihin liittyviä menoja (EI-JM)	8.2.6	e	0,002						0,002
Toimenpiteen alustavat rahoituskustannukset yhteensä									
MSM YHTEENSÄ henkilöstökustannukset mukaan luettuina		a+c +d+ e	**14,402**						**14,402**
MM YHTEENSÄ henkilöstökustannukset mukaan luettuina		b+c +d+ e	**14,402**						**14,402**

Tiedot yhteisrahoituksesta

Ei sovelleta.

[14] Menot, jotka eivät kuulu osaston 19 lukuun 19 01.
[15] Menot, jotka otetaan osaston 19 momentille 19 01 04.
[16] Menot, jotka otetaan lukuun 19 01 muille momenteille kuin 19 01 04 tai 19 01 05.

4.1.2 Yhteensopivuus rahoitussuunnitelman kanssa

☑ Ehdotus on nykyisen rahoitussuunnitelman mukainen.

☐ Ehdotus edellyttää kyseeseen tulevan rahoitusnäkymien otsakkeen rahoitussuunnitelman muuttamista.

☐ Ehdotus voi edellyttää toimielinten sopimuksen[17] määräysten soveltamista (ts. joustovälineen käyttöä tai rahoitusnäkymien tarkistamista).

4.1.3 Vaikutukset tuloihin

☑ Ehdotuksella ei ole vaikutuksia tuloihin.

☐ Ehdotuksella on seuraavat vaikutukset tuloihin:

4.2 Henkilöresurssit kokoaikaiseksi muutettuina (sisältää virkamiehet sekä väliaikaisen ja ulkopuolisen henkilöstön) – katso erittely kohdassa 8.2.1

Vuositarve	2006	2007	2008
Henkilöstön määrä yhteensä	0,6		

5. OMINAISPIIRTEET JA TAVOITTEET

5.1 Tarve, johon ehdotuksella vastataan lyhyellä tai pitkällä aikavälillä

Vuonna 1996 kansainvälinen asiantuntijaryhmä, johon kuului asiantuntijoita EU:sta, Yhdysvalloista ja Ukrainasta, laati tutkimuksen vaihtoehtoisista suunnitelmista Tšernobylin 4-yksikön ja nykyisen reaktorisuojan saattamisesta ympäristön kannalta turvallisiksi. Tutkimusraportti sisälsi toimintatapasuosituksen, johon kuuluivat vakauttaminen ja muut lyhyen aikavälin toimet sekä ympäristön kannalta turvalliseksi saattamisen valmistelutyöt.

G7-maiden ydinturvallisuustyöryhmä pääsi vuoden 1997 alussa sopimukseen Ukrainan hallituksen edustajien kanssa toimintatapasuosituksen syventämisestä. Näin saatiin valmiiksi monialainen rakennustöiden hallintaohjelma, joka nimettiin uuden suojan toteuttamissuunnitelmaksi ja jonka laativat tiiviissä yhteistyössä EU:n, Yhdysvaltojen ja Ukrainan asiantuntijat. Suunnitelman päämääränä oli korjata reaktorisuojaa siten, että siitä tulee fyysisesti vakaa ja ympäristön kannalta turvallinen. Uuden suojan toteuttamissuunnitelman rahoitusta varten perustettiin Euroopan jälleenrakennus- ja kehityspankin (EBRD) alaisuudessa toimiva Tšernobylin reaktorisuojarahasto.

Tšernobylin reaktorisuojarahastoa koskevan hankkeen suunnitellut asiantuntijaryhmä arvioi alun perin hankkeen kokonaiskustannuksiksi kaudella 1998–2005 noin 768 miljoonaa Yhdysvaltojen dollaria, johon sisältyi lupa-asioita koskeva tuki.

[17] Katso toimielinten sopimuksen kohdat 19 ja 24.

Todelliseen tekniseen ja muuhun suunnittelutyöhön perustuvien uusien kustannusarvioiden perusteella EBRD ilmoitti myöhemmin, että tarkistetut kustannukset ovat 1 091 miljoonaa Yhdysvaltojen dollaria. Nyt ehdotettu uusi yhteisön 14,4 miljoonan euron rahoitusosuus on ensimmäinen erä komission 49,1 miljoonan euron sitoumuksesta, jolla on tarkoitus kattaa noin 250 miljoonan euron vaje hankkeen loppuunsaattamiseksi tarvittavassa rahoituksessa[18].

Uuden suojan toteuttamissuunnitelmaa on rahoitettu budjettikohdasta 19 06 06 (Yhteisön rahoitusosuus Euroopan jälleenrakennus- ja kehityspankille Tšernobylin reaktorisuojarahastoa varten). Nyt kyseessä oleva rahoitusosuus on täydennys, jolla rahoitetaan hankkeen loppuun saattamisen kustannukset, jotka EBRD perusteli rahoittajien kokouksessa.

5.2 Yhteisön osallistumisesta saatava lisäarvo, ehdotuksen johdonmukaisuus muiden rahoitusvälineiden kanssa sekä mahdolliset synergiaedut

Tšernobylin reaktorisuojarahasto on tärkeä väline, jolla autetaan Ukrainaa poistamaan sekä sitä itseään että Eurooppaa uhkaava huomattava turvallisuusriski. Työn kulmakivenä on Tšernobylin vahingoittuneen ydinvoimalan muuttaminen ekologisesti turvalliseksi. Koska yhteisö on ylivoimaisesti suurin rahoittaja, sen jatkuva osallistuminen on hankkeen onnistumisen kannalta ratkaisevan tärkeää.

5.3 Ehdotuksen tavoitteet ja odotetut tulokset sekä näihin liittyvät indikaattorit toimintoperusteisessa johtamismallissa

Uuden suojan toteuttamissuunnitelma sisältää seuraavat merkittävät tekniset toimet, jotka on toteutettava vuosiin 2010–2011 mennessä:

- nykyisen reaktorisuojan vakauttaminen seurantatoimien edellyttämälle vähimmäistasolle,
- säteilysuojauksen parantaminen,
- ydinturvallisuuden parantaminen vesijärjestelmän avulla kriittisyysriskin poistamiseksi,
- uuden suojarakenteen rakentaminen,
- nykyisen reaktorisuojan epävakaiden yläosien poistaminen,
- polttoainetta sisältävän materiaalin analysointi ja yksityiskohtaisen strategian laatiminen sen poistamiseksi.

Operaation kokonaiskustannuksiksi arvioidaan 1 091 miljoonaa Yhdysvaltojen dollaria, johon sisältyvät lupa-asiat. Phare- ja Tacis-ohjelmien mukainen ydinturvallisuuden asiantuntijaryhmä perehtyi yksityiskohtaisesti uuden suojan toteuttamissuunnitelman sisältöön 27. toukokuuta 1997 sekä myöhemmin

[18] Tätä lukua voidaan joutua tarkistamaan uudestaan, jos uuden turvallisen suojan arvioitujen kustannusten ja hintatarjousten välillä on huomattava ero, jota odottamattomiin menoihin varatut varat eivät kata.

20. joulukuuta 2000. Phare- ja Tacis-ohjelmien mukainen ydinturvallisuuden asiantuntijaryhmä sai tarkistetun kustannusarvion ja aikataulun päivitykset 28. huhtikuuta 2004. Tarkistetun kustannusarvion ja aikataulun yksityiskohtia esiteltiin myös neuvoston Itä-Euroopan ja Keski-Aasian työryhmälle 20. syyskuuta 2004.

Vaikka toimien varsinainen edunsaaja on Ukraina, ydinturvallisuuden edut ovat maailmanlaajuisia ja lisäävät Euroopan unionin jäsenvaltioiden ympäristöturvallisuutta.

5.4 Toteutustapa (alustava)

☑ Hallinnointi yhteistyössä kansainvälisten järjestöjen kanssa

Huomautukset:

Uuden suojan toteuttamissuunnitelmaa rahoitetaan Tšernobylin reaktorisuojarahastosta, jota hallinnoi EBRD. EBRD raportoi rahoittajien kokoukselle, jossa komissio on edustettuna. Kokous hyväksyy yksittäisten hankkeiden rahoitusavustukset.

6. SEURANTA JA ARVIOINTI

Rahoittajien kokous seuraa ja valvoo uuden suojan toteuttamissuunnitelman mukaisia toimia. EBRD toimittaa rahaston hallinnoijana rahoittajille säännöllisen raportin (vähintään kaksi kertaa vuodessa).

Komissio esitti ensimmäisen, neuvoston päätöksen 98/381/EY 3 artiklan 2 kohdan mukaisen vuosikertomuksen Tšernobylin reaktorisuojarahaston toteutuksen edistämisestä lokakuussa 1999[19]. Toinen vuosikertomus annettiin syyskuussa 2001[20] ja kolmas heinäkuussa 2004[21].

Tämän päätöksen 4 artiklassa säädetään, että komissio antaa vuosittain Euroopan parlamentille ja neuvostolle kertomuksen Tšernobylin reaktorisuojarahaston toteuttamisen edistymisestä.

7. PETOSTENTORJUNTA

EBRD raportoi säännöllisesti hankkeen edistymisestä ja taloudellisesta tilanteesta rahoittajien kokoukselle, jonka jäsen Euroopan komissio on. Tilintarkastustuomioistuimen suorittama tarkastus on mahdollinen EBRD:n kanssa käydyn kirjeenvaihdon mukaisesti.

---

19 KOM(1999) 470, 12.10.1999.
20 KOM(2001) 251, 29.5.2001.
21 KOM(2004) 481, 14.7.2004.

8. YKSITYISKOHTAINEN ERITTELY TARVITTAVISTA RESURSSEISTA

8.1 Ehdotuksen tavoitteet ja niihin liittyvät rahoituskustannukset

Maksusitoumusmäärärahat, miljoonaa euroa (kolmen desimaalin tarkkuudella)

(Sarakkeessa ilmoitetaan tavoitteet, toiminta ja tuotokset)	**2006**		**2007**		**2008**		**YHTEENSÄ**	
	Tuotosten määrä	Kustannukset yht.	Tuotosten määrä	Kustannukset yht.	Tuotosten määrä	Kustannukset yht.	Tuotosten määrä	Kustannukset yht.
Yhteisön kolmas rahoitusosuus EBRD:lle Tšernobylin reaktorisuoja-rahastoa varten		14,400						14,400
KUSTANNUKSET YHT.		14,400						14,400

8.2 Hallintomenot

8.2.1 Henkilöstön määrä ja jakautuminen

Laji		Toiminnan hallinnointiin tarvittava nykyinen ja/tai uusi henkilöstö (**toimien ja/tai virkojen määrä kokoaikaiseksi muutettuna**)		
		2006	2007	2008
Virkamiehet tai väliaikaiset toimihenkilöt [22] (19 01 01)	A*/AD	0,25		
	B*, C*/AST	0,25 0,10		
YHTEENSÄ		0,60		

Tarvittavien hallinnollisten varojen tosiasiallinen käyttö riippuu komission vuosittaisesta varojen myöntämistä koskevasta päätöksestä, jossa otetaan huomioon henkilöstön määrä ja budjettiviranomaisen hyväksymät lisäsummat.

8.2.2 Toimintaan liittyvien tehtävien kuvaus

– Hallinnollinen seuranta

– Läsnäolo kokouksissa

– Raporttien laatiminen

8.2.3 Henkilöresurssien lähteet (henkilöstösääntöjen alainen henkilöstö)

[22] Kustannukset, jotka EIVÄT sisälly viitemäärään.

☑ Korvattavan tai jatkettavan ohjelman hallinnointiin osoitetut tämänhetkiset virat ja/tai toimet

8.2.4 Muut viitemäärään sisältyvät hallintomenot (19 01 04/05 – hallintomenot)

Ei sovelleta

8.2.5 Henkilöstömenot ja niihin liittyvät menot, jotka eivät sisälly viitemäärään

Miljoonaa euroa (kolmen desimaalin tarkkuudella)

Laji	2006	2007	2008
Virkamiehet ja väliaikaiset toimihenkilöt (19 01 01)	*PM*		
Momentilta 19 01 02 rahoitettava henkilöstö (ylim. toimihlöt, kans. asiantuntijat, sopimussuhteinen hlöstö jne.) (budjettikohta ilmoitettava)	*0*		
Henkilöstömenot ja niihin liittyvät menot yhteensä (EIVÄT sisälly viitemäärään)	*PM*		

Henkilöstö- ja hallintoresurssien tarve katetaan hallinnoivalle pääosastolle vuotuisessa määrärahajaottelussa myönnetystä osuudesta. (Katso 8.2.1)

8.2.6 Muut hallintomenot, jotka eivät sisälly viitemäärään

Miljoonaa euroa (kolmen desimaalin tarkkuudella)

	2006	2007	2008	YHT.
19 01 02 11 01 – Virkamatkat	0,002			0,002
19 01 02 11 02 – Konferenssit ja kokoukset				
19 01 02 11 03 – Komiteat				
19 01 02 11 04 – Tutkimukset ja kuulemiset				
19 01 02 11 05 – Tietojärjestelmät				
2 Muut hallintomenot yhteensä (19 01 02 11)	0,002			0,002
3 Muut hallintomenojen kaltaiset menot				
Hallintomenot yhteensä lukuun ottamatta henkilöstömenoja ja niihin liittyviä menoja (EIVÄT sisälly viitemäärään)	0,002			0,002